

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: «Φροντίζω το Περιβάλλον».

Τίτλος προγράμματος: «Δέντρα Πηγή Ζωής-Το Τελευταίο Δέντρο»

1^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ

(εκτίμηση διάρκειας: 7 ώρες)

ΜΕΣΑ και ΥΛΙΚΑ:

- Βιβλίο γνώσεων «Το δέντρο είναι ζωή», εκδόσεις: μαργαρίτα.
- Παραμύθι «Ο άνθρωπος που φύτευε δέντρα», συγγραφέας: Jean Giono, εικονογράφηση: ΕΦΗ ΛΑΔΑ, εκδόσεις: Παπαδόπουλος.
- Καρτέλες με τις λέξεις «ΡΙΖΕΣ», «ΚΟΡΜΟΣ», «ΚΛΑΔΙΑ», «ΦΥΛΛΑ», «ΑΝΘΗ», «ΚΑΡΠΟΙ» και κάρτες με τα γράμματα που συνθέτουν αυτές.
- Φύλλο εργασίας/εμπέδωσης: «Τα μέρη του δέντρου».
- Ποικίλα χρώματα και υλικά για εικαστικές δημιουργίες.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Να συζητούν, να μοιράζονται εμπειρίες, να αναζητούν πληροφορίες, να ανταλλάσσουν απόψεις, να μαθαίνουν, να επικοινωνούν. (γλώσσα, προφορική επικοινωνία)
- Να μάθουν τα μέρη από τα οποία αποτελείται ένα δέντρο και να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους. (μελέτη περιβάλλοντος, γλώσσα)
- Να διακρίνουν τα δέντρα σε «αιθαλή» και σε «φυλλοβόλα». (μελέτη περιβάλλοντος)
- Μέσα από γλωσσικά παιχνίδια, να μάθουν τη σημασία νέων λέξεων, να τις συλλαβίζουν, να εντοπίζουν τον ήχο του αρχικού τους γράμματος, να αναγνωρίζουν τα γράμματα που τις συνθέτουν και να τις αντιγράφουν. (γλώσσα)
- Να ψυχαγωγούνται με την ανάγνωση παιδικών λογοτεχνικών κειμένων. (παιδική λογοτεχνία, γλώσσα)
- Να μεταφέρουν τις γνώσεις που απέκτησαν και σε γραφικό επίπεδο, φύλλα εργασίας/εμπέδωσης. (γλώσσα, εικαστικά)

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Συζήτηση, αναζήτηση πληροφοριών, παρατήρηση.
Οι μαθητές/τριες συζητούν, μοιράζονται εμπειρίες και ανταλλάσσουν απόψεις σχετικές με τα δέντρα. Αναζητούν νέες πληροφορίες και εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους με τη βοήθεια του βιβλίου «Το δέντρο είναι ζωή», εκδόσεις: μαργαρίτα. Μαθαίνουν τα μέρη από τα οποία αποτελείται ένα δέντρο και τα διακρίνουν σε αιθαλή και σε φυλλοβόλα, παρατηρώντας τα δέντρα του αύλειου χώρου του σχολείου.
- Γλωσσικά παιχνίδια.

Με τη βοήθεια από καρτέλες, στις οποίες αναγράφονται τα μέρη του δέντρου (λέξεις: «ΡΙΖΕΣ», «ΚΟΡΜΟΣ», «ΚΛΑΔΙΑ», «ΦΥΛΛΑ», «ΑΝΘΗ», «ΚΑΡΠΟΙ») και των γραμμάτων που τις συνθέτουν, οι μαθητές/τριες συλλαβίζουν τις λέξεις, εντοπίζουν τον ήχο του αρχικού τους γράμματος, αναγνωρίζουν τα επιμέρους γράμματά τους και να τις αντιγράψουν.

- Φύλλο εργασία/εμπέδωσης: «Τα μέρη του δέντρου»
Οι μαθητές/τριες προσπαθούν να αντιγράψουν λέξεις, ζωγραφίζουν φύλλα, άνθη και καρπούς σε ένα δέντρο και βάζουν τη δημιουργία τους.
- Ακρόαση παραμυθιού.
Ανάγνωση από την παιδαγωγό του παραμυθιού «Ο άνθρωπος που φύτευε δέντρα», συγγραφέας: Jean Giono, εικονογράφηση: ΕΦΗ ΛΑΔΑ, εκδόσεις: Παπαδόπουλος.
Συζήτηση με τους μαθητές/τριες, περιγραφή εικόνων και ανα-αφήγηση του από αυτούς/αυτές.
- Εικαστική δημιουργία.
Ομαδική σύνθεση/δημιουργία τραβέρσας «Δέντρο» ή πολύπτυχου με θέμα το δάσος ή ατομικά ιχνογραφήματα, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η επιτυχία του εργαστηρίου θα εξαρτηθεί από το βαθμό και από το ενδιαφέρον συμμετοχής των μαθητών/τριών στις συζητήσεις, στα γλωσσικά παιχνίδια και στις εικαστικές δημιουργίες που προαναφέρονται. Από τις γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει μετά την ολοκλήρωσή του και από την προσπάθειά τους στο φύλλο εργασίας/εμπέδωσης που θα τους δοθεί.

2° ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΟΡΟ ΣΤΟ ΔΕΝΤΡΟ

(εκτίμηση διάρκειας: 7 ώρες)

ΜΕΣΑ και ΥΛΙΚΑ:

- Παραμύθι «Ένα δέντρο ζητάει αυλή», συγγραφέας: Λίτσα Παναγιωτοπούλου, εικονογράφηση: Νίκος Μαρουλάκης, εκδόσεις: ΜΙΝΩΑΣ.
- Φύλλο εργασίας/εμπέδωσης «Από το αμύγδαλο στην αμυγδαλιά».
- Πίνακες του Vincent van Gogh με θέμα τη σπορά.
- Φύλλο εργασίας «Η σπορά» του Van Gogh.
- Ποικίλα χρώματα και υλικά για εικαστικές δημιουργίες.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Να ψυχαγωγούνται με την ανάγνωση παιδικών λογοτεχνικών κειμένων. (παιδική λογοτεχνία, γλώσσα)
- Να γνωρίσουν την πορεία ανάπτυξης ενός δέντρου. (μελέτη περιβάλλοντος, μαθηματικά: χρονικές ακολουθίες)

- Να μεταφέρουν τις γνώσεις που απέκτησαν και σε γραφικό επίπεδο, φύλλα εργασίας/εμπέδωσης. (μαθηματικά, εικαστικά, λεπτή κινητικότητα)
- Να κατασκευάζουν παιχνίδια/καρτέλες ακολουθίας με τα στάδια ανάπτυξης ενός δέντρου. (μαθηματικά, γλώσσα, εικαστική έκφραση, δημιουργικότητα)
- Να αντιστοιχίζουν τα στάδια ανάπτυξης ενός δέντρου με τη σωστή λέξη και να αντιγράφουν λέξεις που έχουν μάθει. (γλώσσα, γραφή, μελέτη περιβάλλοντος)
- Να εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους, να συλλαβίζουν, να εντοπίζουν τον ήχο του αρχικού γράμματος των λέξεων. (γλώσσα)
- Να γνωρίζουν έργα μεγάλων ζωγράφων και να εκφράζονται καλλιτεχνικά. (εικαστικά)

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Ακρόαση παραμυθιού.
Ανάγνωση από την παιδαγωγό του παραμυθιού «Ένα δέντρο ζητάει αυλή», συγγραφέας: Λίτσα Παναγιωτοπούλου, εικονογράφηση: Νίκος Μαρουλάκης, εκδόσεις: ΜΙΝΩΑΣ. Συζήτηση με τους μαθητές/τριες, περιγραφή εικόνων και ανα-αφήγηση του από αυτούς/αυτές.
- Φύλλο εργασίας/εμπέδωσης «Από το αμύγδαλο στην αμυγδαλιά».
- Δημιουργία παιχνιδιού λογικομαθηματικών συσχετίσεων από τους μαθητές/τριες. Καρτέλες χρονικής ακολουθίας με τα στάδια ανάπτυξης ενός δέντρου.
- Παιχνίδι στο υπολογιστή, ως άσκηση εμπέδωσης. "Από το σπόρο στο δέντρο ~βάζω τις κάρτες στη σωστή σειρά".
<https://learningapps.org/display?v=pnpxaksdj20>
Λύση: σπόρος- βλαστός- δενδρύλλιο- δέντρο
- Γνωριμία με έργα του Vincent van Gogh που έχουν ως θέμα τη σπορά. Περιγραφή αυτών, εντοπισμός στοιχείων που μας εντυπωσιάζουν και έκφραση των συναισθημάτων που μας δημιουργούν. Σχετικό φύλλο εργασίας/αξιολόγησης που εστιάζει στη Γλώσσα και στην Εικαστική έκφραση.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η επιτυχία του εργαστηρίου θα εξαρτηθεί από το βαθμό και από το ενδιαφέρον συμμετοχής των μαθητών/τριών στις συζητήσεις, στα παιχνίδια και από την προθυμία τους να κατασκευάσουν ομαδο-συνεργατικά το παιχνίδι χρονικής ακολουθίας που προαναφέρεται. Από τις γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει μετά την ολοκλήρωσή του και από την προσπάθεια αποτύπωσης αυτών στα φύλλα εργασίας/εμπέδωσης που θα τους δοθούν.

3^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΔΕΝΤΡΟ

(εκτίμηση διάρκειας: 6 ώρες)

ΜΕΣΑ και ΥΛΙΚΑ:

- Το τελευταίο δέντρο από "Το δέντρο της ζωής σε τέσσερις εποχές"-Υπουργείο Πολιτισμού/ΥΠ.ΠΟ. 2008.
Υλικό από το αρχείο του σχολείου, το περιεχόμενό του οποίου υπάρχει στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://www.culture.gov.gr/DocLib/g_27299.pdf. Χρησιμοποιείται μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς.
- Ποικίλα χρώματα και υλικά για εικαστικές δημιουργίες.
- Ομαδο-συνεργατικό έργο και ατομικές εικαστικές δημιουργίες παλαιότερων μαθητών/τριών του σχολείου ως εποπτικό υλικό, υλικό έμπνευσης και παρατήρησης.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Να συζητούν, να μοιράζονται εμπειρίες, να αναζητούν πληροφορίες, να ανταλλάσσουν απόψεις, να μαθαίνουν, να επικοινωνούν. (γλώσσα, προφορική επικοινωνία)
- Να καταλάβουν τις αιτίες καταστροφής του δάσους. (μελέτη περιβάλλοντος)
- Να αποκτήσουν θετική στάση απέναντι στο δάσος και να ενεργοποιηθούν για την προστασία του. (κοινωνικοποίηση, οικολογική συνείδηση)
- Να εκφράζονται ατομικά και ομαδο-συνεργατικά μέσω της εικαστικής τέχνης. (εικαστικά)
- Να γνωρίσουν έργα των Ελλήνων ζωγράφων Κώστα Τσόκλη και Γιώργου Ξένου. (εικαστική αγωγή)

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Συζήτηση, αναζήτηση πληροφοριών, παρατήρηση.
Οι μαθητές/τριες συζητούν, μοιράζονται εμπειρίες και ανταλλάσσουν απόψεις σχετικά με την προσφορά του δάσους στους ανθρώπους (οξυγόνο/σωματική υγεία, επαφή με τη φύση/ψυχική υγεία, παροχή ξυλείας, χαρτιού, φρούτων, βοτάνων, φαρμακευτικών φυτών). Αναφέρονται στην ευεργετική προσφορά του δάσους στη βελτίωση του κλίματος της περιοχής, στην προστασία από πλημμύρες και στη στέγαση πολλών ζώων. Μαθαίνουν από τι κινδυνεύει το δάσος (υπερβολική υλοτόμηση για ξυλεία/θέρμανση, πυρκαγιές από υψηλή θερμοκρασία, γυαλιά, εμπρησμό, ανθρώπινη απροσεξία/ανευσυνότητα). Σκέφτονται τρόπους προστασίας του δάσους (ανακύκλωση, συμμετοχή σε αναδασώσεις, ευαισθητοποίηση της κοινωνίας, κλήση άμεσης δράσης σε περίπτωση πυρκαγιάς).
- Γνωριμία με έργα των Ελλήνων ζωγράφων Κώστα Τσόκλη και Γιώργου Ξένου.
Περιγραφή αυτών, εντοπισμός στοιχείων που μας εντυπωσιάζουν και έκφραση των συναισθημάτων που μας δημιουργούν.
- Εικαστική δημιουργία.
Ομαδική σύνθεση/δημιουργία με θέμα «Το τελευταίο δέντρο» και ατομικά ιχνογραφήματα, που αποδίδουν τις πυρκαγιές.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η αξιολόγηση θα γίνει μέσω του βαθμού εκδήλωσης ενδιαφέροντος των μαθητών/τριών γύρω από το θέμα, του βαθμού συμμετοχής τους στις συζητήσεις και δράσεις που έχουν επιλεγεί, καθώς και μέσω της σύγκρισης των γνώσεων που προϋπήρχαν με αυτές που αποκτήθηκαν μετά το πέρας του εργαστηρίου.

4^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: «ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ»

(εκτίμηση διάρκειας: 2 ώρες)

ΜΕΣΑ και ΥΛΙΚΑ:

- Πίνακας το "Δέντρο της Ζωής" του Gustav Klimt.
- Πάζλ με τον πίνακα.
- Σχετικό φύλλο εργασίας.

ΣΤΟΧΟΙ:

- Να γνωρίσουν έργα μεγάλων ζωγράφων. (εικαστική αγωγή)
- Να παίζουν/να ψυχαγωγούνται/να συνθέτουν παζλ/να κάνουν λογικομαθηματικές συσχετίσεις. (μαθηματική σκέψη, χωρική διάταξη)
- Να εκφράζονται βάφοντας. (εικαστικά, λεπτή κινητικότητα)

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Γνωριμία με τον πίνακα Το "Δέντρο της Ζωής" ή Ζωφόρος Stoclet του Αυστριακού ζωγράφου Gustav Klimt. Περιγραφή του έργου, εντοπισμός στοιχείων που μας εντυπωσιάζουν και έκφραση των συναισθημάτων που μας δημιουργεί. Σχετικές εικόνες και πληροφορίες από το βιβλίο "Γκουστάφ Κλίμτ", Gilles Neret, εκδόσεις: TASCHEN/ΓΝΩΣΗ
- Παιχνίδι ομαδοποιήσεων (βάσει χρώματος) και αρίθμησης με αφορμή μία κατασκευή εμπνευσμένη από το δέντρο του Κλίμτ.
- Παιχνίδι με παζλ. Συνθέτουμε όλο τον πίνακα καθώς και το δέντρο (λεπτομέρεια)
- Παζλ από το jigsawplanet:
<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=134a8b296380>
- Εικαστική έκφραση. Βάφουμε το «Δέντρο της Ζωής»
Πηγή: pinterst : (<https://gr.pinterest.com/pin/9007267997365683/>)
<http://www.supercoloring.com/coloring-pages/tree-of-life-by-gustav-klimt?version=print>
- Εικαστική έκφραση. Βάφουμε τη λεπτομέρεια του έργου "Η Προσδοκία"

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η αξιολόγηση θα γίνει μέσω του βαθμού εκδήλωσης ενδιαφέροντος των μαθητών/τριών και του βαθμού συμμετοχής τους στις δράσεις που έχουν επιλεγεί.

5^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗ

(εκτίμηση διάρκειας: 1 ώρα)

ΣΤΟΧΟΣ:

- Να προσκαλούν και να υποδέχονται στο χώρο του σχολείου άτομα που μπορούν να τους ενημερώσουν και να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους. (κοινωνικοποίηση)

ΔΡΑΣΗ:

- Πρόσκληση πυροσβέστη (γονέα νηπίου) στο σχολείο. Ενημέρωση, συζήτηση, ανταλλαγή απόψεων και διεύρυνση των γνώσεων των μαθητών/τριών.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η αξιολόγηση θα γίνει μέσω του βαθμού εκδήλωσης ενδιαφέροντος των μαθητών/τριών γύρω από το θέμα, του βαθμού συμμετοχής τους στη δράση, καθώς και μέσω της σύγκρισης των γνώσεων που προϋπήρχαν με αυτές που αποκτήθηκαν μετά το πέρας του εργαστηρίου.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ «Φροντίζω το Περιβάλλον»

Αφού ολοκληρώθηκε η τρίτη θεματική ενότητα «Φροντίζω το Περιβάλλον» των εργαστηρίων δεξιοτήτων με τίτλο «Δέντρα Πηγή Ζωής-Το Τελευταίο Δέντρο», διαπιστώνουμε ότι οι στόχοι που τέθηκαν επιτεύχθηκαν.

Οι μαθητές/τριες συζήτησαν, μοιράστηκαν εμπειρίες, αντάλλαξαν πληροφορίες και απόψεις, έμαθαν τα μέρη από τα οποία αποτελείται ένα δέντρο, διέκριναν τα δέντρα σε «αιθαλή» και σε «φυλλοβόλα» και εμπλούτισαν το λεξιλόγιό τους. Μέσα από γλωσσικά παιχνίδια, έμαθαν τη σημασία νέων λέξεων, τις συλλάβισαν, εντόπισαν τον ήχο του αρχικού τους γράμματος, αναγνώρισαν τα γράμματα που τις συνθέτουν και τις αντέγραψαν. Ψυχαγωγήθηκαν με την ανάγνωση παιδικών λογοτεχνικών κειμένων. Γνώρισαν την πορεία ανάπτυξης ενός δέντρου, κατασκεύασαν παιχνίδια, προσκάλεσαν και υποδέχτηκαν στο χώρο του σχολείου άτομα με τα οποία συνεργάστηκαν, οργάνωσαν ενδιαφέρουσες δράσεις και από τα οποία ενημερώθηκαν.

Αντιλήφθηκαν τις αιτίες καταστροφής του δάσους, απέκτησαν θετική στάση και ενεργοποιήθηκαν για την προστασία του. Γνώρισαν τα έργα μεγάλων ζωγράφων, εκφράστηκαν καλλιτεχνικά μέσα από ατομικές και ομαδο-συνεργατικές δημιουργίες και μετέφεραν τις γνώσεις που απέκτησαν και σε γραφικό επίπεδο (φύλλα εργασίας/εμπέδωσης). Τέλος, απόλαυσαν τραγούδια, τα συνόδευσαν με μουσικά όργανα και χόρεψαν.

Και σε αυτή τη θεματική ενότητα η συνεργασία και η συνδρομή των γονέων των μαθητών/μαθητριών μας υπήρξε πολύτιμη. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τον γονέα που συμμετείχε στην υλοποίηση προγραμματισμένου εργαστηρίου (5^ο Εργαστήριο: «Ενημέρωση από Πυροσβέστη»). Θεωρούμε ότι η ενότητα «Φροντίζω το Περιβάλλον» ολοκληρώθηκε με πλήρη επιτυχία.

ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ηλεκτρονικοί φάκελοι στο αρχείο του σχολείου με πλούσιο φωτογραφικό υλικό, τα φύλλα εργασίας στο portfolio των μαθητών/μαθητριών, Ιστολόγιο Νηπιαγωγείου-κατηγορία «Φροντίζω το Περιβάλλον».

Παραθέτουμε το σχετικό link:

<https://blogs.sch.gr/4nipkoza/category/frontizo-to-perivallon/>